

1975-2009 YILLARI ARASINDA BİTLİS’TE ÇOCUKLARA VERİLEN ADLAR

Kid Names Given in Bitlis Between 1975-2009

Dr. Hilal Oytun ALTUN*

ÖZET

Bu çalışmada Bitlis’te çocuklara ad verme ile ilgili eğilimler dönemsel olarak ele alınmıştır. Çalışmaya konu olan dönemlerde toplumun yarısı en yaygın yüz ismi çocukları için seçmişlerdir. Otuz yıllık dönemde dinî isimlerin yaygınlaşması ve çift isim kullanımının artışı dikkat çekici değişimlerdir. En yaygın isimler Arapça, Farsça ve Türkçe kökenlidir. Çift isimlerde ve birleşik isimlerde en çok kullanılan isimler de ağırlıklı olarak dinî isimlerdir. En az kullanılan isimler de isim verme eğilimlerini tersten göstermesi açısından ele alınmıştır. Çalışmanın sonunda 1975-2009 yılları arasında Bitlis’te en çok tercih edilen ilk 100 ismin beşer yıllık dönemlerde listeleri verilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Kişi adları, Kişi adları bilimi, Ad bilim, Bitlis, 1975-2009

ABSTRACT

In this paper given names are analysed according to name giving trends through a certain period of time in Bitlis. Half the population preferred most common hundred names for their children in this period of time. In thirty-year period raising religious names and two-named babies are remarkable changes. Most popular names are mostly from Arabian, Iranian and Turkish. Name combinations and compound names are mostly made with religious words and names. Less used names are also accounted in order to explain name giving trends reversely. At the end of the paper, a list is added which contains most popular hundred names in Bitlis between 1975 and 2009 in five-year periods.

Keywords: Personal names, Anthroponymy, Onomastique, Bitlis, 1975-2009

Giriş

Kişi adları diğer özel adlar gibi genel adlar alanından seçilen kelimelerdir.¹ Çocuğa isim olarak seçilen kelimelerin bir kısmı çocuğun anadilinin sözlüğünde yer alır. Adların bir kısmının kaynağı ise çocuğun içinde doğduğu medeniyete mensup halkların kültürleridir. Müslüman veya Hristiyan çocuklara verilen dinî adlar çocuğun ana dilinden farklı bir dile ait kelimeler olabilmektedir. Özel adlar tercüme edilmediği için alıcı dilde, kaynak dildeki şekli muhafaza eder.² Türk çocuk isimlerinin temel kaynağı Türkçenin kelime dağarcığı ile İslam medeniyet dairesinde yer alan Arap ve Fars dilleridir. Dinî anlamlı isimlerin yanında Kur’an’da geçen gündelik basit kelimeler veya İran mitolojisinden kahramanlar

* Bitlis Eren Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi, Bitlis. hilaloytun@gmail.com

¹ Günay Karaağaç, *Dil Tarih ve İnsan*, Kesit Yay., İstanbul 2009, s. 57.

² Age. s. 57-58.

Türk çocuklarına isim olarak seçilebilmektedir. Bunların yanı sıra Batı dillerinden alıntı bazı kelimeler de çocuklara ad olarak verilmektedir.

Özel adlar dilbiliminin konusu olmaktan çıkmakla³ beraber kişi adları kavram alanlarına göre tasnif edilmeye çalışılmaktadır.⁴ Kişi adları verilmiş amaçlarına göre 1. Ailenin mensubiyetinden, aidiyetinden ve tarihinden kaynaklanan adlar ve 2. Ailenin çocukla ilgili duygu, umut ve düşüncelerini göstermek üzere konan adlar olarak ikiye ayrılabilir. Bunların dışında kulağa hoş gelen isimler, kardeşlerle kafiyeli olacak şekilde seçilen isimler ve beğenilen kişi veya nesnelere adlarının çocuğa verilmesi anlam biliminin takip edemeyeceği konular olmaktadır. Ad verme, pek çok değişkeni içinde barındıran, birbirinden farklı araştırma alanlarının konusu olabilecek bir süreçtir. Çocuklara ad verme sebepleri sosyolojinin, bununla ilgili ritüeller ve gelenekler, antropolojinin ve halk biliminin araştırma alanına girmektedir.

Kişi adlarının genellikle seçildiği alanlar şöyle sınıflanabilir:

1. Dinî, tarihî kavram (Melek), kişi (Veysel), olay (Miraç) ve yerlerin (Medine, Fırat) adları;

2. Tabiat varlıklarıyla ilgili adlar (Toprak, Rüzgâr);

3. Soyut kavramlar (Sevinç, Umut, Gurbet, Kader),

4. Beğenilen fiziksel veya karakter özellikleri (Ayten; Aydın, Olgun)

4. İdeolojik kavram (Eylem, Devrim), kişi (Fidel), semboller (Hilal), vb.

Koyulma sebeplerine göre adlar şöyle sınıflanabilir:

1. Ataların (aile büyüklerinin) adları;

2. Dinî ve/veya geleneksel adlar;

3. Anne babanın dünya görüşünü yansıtan adlar, vb.

4. Güzel (ya da etkileyici) anlamları olan adlar;

5. Kulağa hoş gelen (armonisi olan) adlar;

İsimler farklı anlam alanlarından, farklı gerekçelerle seçilmiş de olsa genel olarak adlarla ilgili bir modalaşmadan söz etmek de mümkündür. Bireylerin ad seçerken toplumdaki eğilimlerden etkilendiği görülmektedir. Bu yazıya konu olan Bitlis ili örneğinde yüz isim toplumun aşağı yukarı yarısı tarafından paylaşılmaktadır. (bk. Tablo 7)

Bu çalışmada Bitlis ilinde çocuklara isim verme eğilimlerinde dönemsel olarak değişip değişmediği sorusuna cevap aranacaktır. İsim verme eğilimleri ismin kökeni, anlam alanı ve çift isimlerin kullanılışı esasında değerlendirilmiştir. Ayrıca en az tercih edilen isimler de isim verme eğilimlerini tersten yansıtmaları

³ Age., s. 53-56.

⁴ Fevzi Kandemir, "Gaziantep'te Çocuklara Ad Verme Geleneği ve 2007 Yılında Verilen Adlara Ad Bilimsel Bir Yaklaşım", *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2008, 7 (2), s. 347-38.

açısından çalışmada konu edilmiştir. Çalışmada ele alınan dönem 1975- 2009 yılları arası beşer yıllık dönemleri kapsamaktadır. Adı geçen döneme ait isim listeleri TC İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Müdürlüğünden temin edilmiştir.

1. Nüfusa Kaydedilmiş İsim Sayıları

Bitlis'te 1975-1979 yılları arasında Nüfus Müdürlüğüne kaydettirilen çocuk sayısı 48.244'tür,⁵ bu sayı 2005-2009 yılları arasında 1,7 kat artarak 84.876'ya yükselmiş; çocuklara verilen farklı isin sayısı ise aynı dönemlerde 5114'ten 10.950'e yükselerek iki kat artmıştır. Bu dönemde ortalama dokuz çocuğa bir isimden, sekiz çocuğa bir isme gerilenmiştir. Çalışmanın devamında görüleceği gibi çift isim kullanımının artması bu gerilemeye sebep olmuştur. Çocuklara verilen farklı isimler çocuk sayısı ile yaklaşık olarak doğru orantılı artmıştır. (bk. Tablo 1 ve Tablo 2)

Tablo 1. Yıllara göre toplam isim sayısı

	1975- 1979	1980- 1984	1985- 1989	1990- 1994	1995- 1999	2000- 2004	2005- 2009
Toplam	48.244	66.184	68.577	76.118	83.651	86.443	84.876
Kız	22.688	31.300	32.426	36.328	40.440	41.923	40.938
Erkek	25.556	34.884	36.151	39.790	43.211	44.520	43.938

Tablo 2. Yıllara göre farklı isim sayısı

	1975- 1979	1980- 1984	1985- 1989	1990- 1994	1995- 1999	2000- 2004	2005- 2009
Toplam	5114	5585	5210	6026	6989	8473	10.950
Kız	2595	2779	2506	2775	3137	3669	4787
Erkek	2519	2806	2704	3251	3852	4804	6163

2. En Çok Tercih Edilen İlk Yüz İsim

Çocuklara isim verme alışkanlıklarının aynı kültür dairesi içinde benzer olduğu görülmektedir. Bu çalışma çerçevesinde incelediğimiz Bitlis ilinde toplumun yarısından fazlasının tercihleri yüz isim etrafında şekillenmektedir. 1995-2005 arasında yüz isim toplumun yüzde altmış tarafından paylaşılmıştır. (bk. Tablo 3)

75-79 arasında en çok tercih edilen yirmi beş kız ismi tüm isimlerin % 22'sini, 2005-2009 arasında ise % 27'sini oluşturuyor. Bu duruma göre kız

⁵ Bu yazıdaki değerlendirmelere kaynak olan veriler TC İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Müdürlüğünce sağlanmış bilgilere dayanmaktadır.

çocuklarının yaklaşık dörtte birinin 25 ismi paylaştığı söylenebilir. En çok tercih edilen 50 isim 75-79 arasında tüm isimlerin % 33,5'ini, 2005-2009 döneminde ise % 43'ünü oluşturuyor. İlk yüz isim ise adı geçen dönemlerde toplumun aşağı yukarı yarısının tercihini oluşturuyor. Erkek çocukların isimlerinde de benzer oranların görüldüğü Tablo 3'ten takip edilebilir.

Tablo 3. En çok tercih edilen ilk 25, 50 ve 100 ismin toplam isim sayısına oranı

	1975-1979	1980-1984	1985-1989	1990-1994	1995-1999	2000-2004	2005-2009
İlk 25 ismin genel toplama oranı							
Kız	4980 % 22	7751 % 25	9255 % 28,5	11.361 % 31	13.895 % 34	12.931 % 31	11.986 % 27
Erkek	5775 % 22,5	8087 % 23	9123 % 25	11.713 % 29	13.720 % 32	14.056 % 31,5	12.808 % 29
İlk 50 ismin genel toplama oranı							
Kız	7601 % 33,5	11.542 % 37	13.356 % 41	16.064 % 44	19.137 % 47	18.533 % 44	17.620 % 43
Erkek	8717 % 34	12.328 % 35	14.318 % 39,5	17.098 % 43	19.906 % 46	20.314 % 45,5	19.156 % 43,5
İlk 100 ismin genel toplama oranı							
Kız	11.025 % 48,5	16.244 % 52	18.359 % 56,5	21.562 % 59	25.011 % 62	25.163 % 60	23.645 % 58
Erkek	12.832 % 50	18.096 % 52	20.412 % 56	20.412 % 51	26.958 % 62	26.803 % 60	24.829 % 56,5

En çok tercih edilen isimler incelendiğinde dinî alandan isimlerin yanında diğer alanlardan isimlerin de sıklıkla tercih edildiği görülmektedir. Ancak son dönem isimlerine bakıldığında dinî anlamları olan *Enes, Furkan, Berat* gibi isimlerin modalaşmaya başladığı anlaşılmaktadır. Tarihî şahsiyetlerin ve siyasi liderlerin isimleri bu tip isimlerin gerisinde kalmıştır. Ancak *Türkan, Hülya, Sergen, Emre, Feyyaz* gibi isimler değerlendirilirken bu isimlerin sinema ve spor dünyasından ünlü kimselerin adları olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

A. Erkek İsimleri

Erkek çocuklara en çok verilen isimler de dönem dönem köken ve anlam alanı itibarıyla farklılaşabilmektedir. Ancak her dönem tüm Türkiye'de de en çok tercih edilen "klasik" isimler bulunduğu gözlenmektedir: *Mehmet* ve *Murat* isimleri 2000'e kadar ilk üçte, 2000'de ilk onda, 2005'ten itibaren 29. ve 35.

sırada, *Ahmet* ismi her dönemde en çok tercih edilen ilk on isim arasında yer almıştır.

Aşağıda erkek çocukları için en çok tercih edilen isimler ait oldukları anlam alanlarına göre sınıflanmıştır:

a. İslamiyet'le ilgili isimler:

1. Allah'ın sıfatları, bu sıfatlarla yapılan isimler: *Kadir, Celal, Cemal, Hakim, Abdülsamet, Rahmi, Abdülkadir, Emrullah, Abdullah, Nurullah, Kerem, Samet, Metin, Semih, Feyyaz*

2. Kur'an'dan veya Kur'an'la ilgili isimler: *Furkan, Yasin*

3. Peygamber adları, sıfatları: *Mehmet, Mehmet Şirin,⁶ Mehmet Can, Mehmet Emin, Mehmet Nuri, Ahmet, Muhammed, Muhammet, Mustafa, İsmail, İbrahim, Yusuf, Eyüp, Yakup, Mahmut, Adem, Musa, Davut, Halil, Halil İbrahim, Bünyamin, İsa, Emin, Salih, Resul, İlyas*

4. Dört halifenin, sahabeden kişilerin adları, sıfatları: *Ömer, Faruk, Hamza, Hüseyin, Hasan, Bilal, Ali, Osman, Ömer Faruk, Emir*

5. Kavram, zaman, olay adları: *Berat, Ramazan, Muharrem, Bayram, Maşallah, Cahit, Sabahattin, Nurettin, Bahattin, Burak, Mücahit, Cihat, Miraç, Beytullah, Hikmet, Rıdvan, Burhan*

b. Tarihî şahsiyetlerin adları:

1. Türk tarihi: *Kemal, Enver, Sinan, Fatih, Yavuz, Yunus, Yunus Emre, Orhan, Emrah, Cengiz*

2. İslam tarihi: *Harun, Veysel, Veysi*

3. Bölge tarihi: *Seyithan, Bedirhan, Emirhan, Ferhat (destan kahramanı)*

4. Yakın dönem siyasilerin adları: *Bülent, Necmettin, Kenan, Evren*

c. Soyut kavramlar:

1. Bilgi ile ilgili isimler: *Medeni, İrfan, Hikmet, Ergin, Aydın, Engin*

2. Güçle ilgili isimler: *Önder, Çetin, Hakan, Gökhan, Ayhan, Özkan, Erkan, Erhan, Savaş, Emircan, Ercan, Taner, Yılmaz, Mert, Serkan, Serhat, Cesim, Emre, Muzaffer, Ekrem, Erdal, İlhan, Çetin, Önder, Doğukan, Berkan, Polat, Efe, Yiğit, Zafer, Safer, Serdar, Necdet*

3. İyi dilekler: *Ümit, Mesut, Servet, Murat, Uğur, Ünal, İkrım, Yaşar, Yüksel, Erol, Ersin, Muammer, Kamuran, Suat*

4. Olumlu kişilik özellikleri: *İsmet, İnan, Tekin, Barış, Özgür, Azad, Azat, Onur, Eren, Ozan, Ferdi, Sedat, Vedat, Okan, Sezer, Nihat, Cevdet, Fesih, Fuat, Nedim, Adnan*

⁶ "Mehmet" ismi ikinci bir adın yanında kullanıldığında kişiye saygınlık kazandırmak amacıyla verilir; bu ismin diğer adın yanında "Bey, Efendi" gibi bir işlevi vardır. (Kaynak: Yard. Doç. Dr. M. Demirtaş'la (Öğretim Üyesi, 1963, Mutki, Bitlis) yüz yüze görüşme.) (13.09.2010)

5. Şefkat, sevgi ve övgü bildiren adlar: *Mahsum, Mazlum; Özcan, Sercan, Caner, Nevzat, Can; İhsan, Tahsin, Ferit*
- a. Tabiatla ilgili isimler: *Baran, Doğan, Şahin, Enes, Volkan, Sergen, Devran, Rojhat*
- b. Yer adları: *Fırat, Arda; Diyar, Cihan*

Anlamlarına göre sınıflanan bu isimlerin bir kısmı bu ismi taşıyan ünlülerin etkisi ile çocuklara verilmiş görünmektedir: *Rıdvan, Safter, Metin, Feyyaz, Sergen* gibi isimler ailelerin sevdikleri futbolcuların; *Bülent, Necmettin, Kenan* gibi dönemin siyasetçilerinin adlarının çocuklarına vermeleri ile yaygınlaşmıştır. Ayrıca 2000'li yıllardan sonra *Eren* isminin yaygınlaşmasında Bitlis kökenli *Eren* ailesinin şehri büyük ölçüde etkileyecek yatırımlarda bulunması da etkili olmuştur.

B. Kız İsimleri

Kız isimleri de genellikle erkek isimlerinin seçildiği alanlardan seçilmektedir. Ancak kız çocuklarına verilen tarihî isimler fazla çeşitlilik göstermez ve erkek çocuklarına verilmeyen fiziksel güzellik ve çekicilikle ilgili isimler kız çocukları için çok ve çeşitlidir.

a. İslamiyet'le ilgili isimler:

1. Allah'ın sıfatları, bu sıfatlarla yapılan isimler: *Esmâ, Esmâ Nur, Esmânur Kübra, Nuriye, Azize, Cemile, Kadriye, Rahime, Hamide, Halime*
2. Kur'an'dan veya Kur'an'la ilgili isimler: *Aleyna, Hazal, Elif, Nisa, Nisanur, Nisa Nur, Hayrunnisa, Hayrunisa*
3. Dinler tarihinden ve sahâbeden kadınların adları: *Fatma, Ayşe, Ayşegül, Ayşenur, Hatice, Zeynep, Emine, Meryem, Zehra, Hacer, Sümeyye, Ayşenur, Zeliha, Betül, Rumeysa, Rümeyssa, Rabia*
4. Müslüman kadının sıfatları: *Zahide, Saliha, Hayriye*
5. Dinî kavram, mekân ve zaman adları: *Büşra, Melek, Tuba, Tuğba, İrem, Hilal, Ecrin, Kader, Medine, Hiranur, Merve, Şevval, Semanur, Elanur, Beyzanur, Herdem, Ezel*

b. Güzellik ve çekicilikle ilgili isimler: *Nurten, Gülten, Ayten, Ayfer, Aygül, Songül, Birgül, Gülay, Tülay, Ayser, Aynur, Öznur, İlknur, Nuray, Nurgül, Nurcan, Gülcan, Aycan, Aysel, Nursel, Nuran, Cansel, Cansu, Müzeyyen, Sudanaz, Gamze, Nazar, Nazan, Eda, Edanur, Nazlı, Gülnaz, Dilara, Narin, Gizem, Hülya, Serap, Perihan, Rana, Berna, Ebru, Sinem, Senem, Remziye, Necla, Sunay, Şeyma, Selma, Semra, Beyza, Zerda, Hümeysa, Ela, Sevim, Serpil, Menşure*

c. Soyut kavramlar

1. Sevgi ile ilgili isimler: *Suzan, Arzu, Sevda, Canan, Gönül, Sevgi, Sevcan, Sevgül; Birsen, Özge*

2. Neşe, mutlulukla ilgili isimler: *Şenay, Şengül, Saadet, Naile, Neşe, Dilan, Behice, Güler, Sıla; Dilek, Şükran, Hediye, Mizgin*
3. Üzüntü ve bıkkınlıkla ilgili isimler: *Gurbet, Hasret, Özlem, Hicran; Yeter, Mecbure*
4. Olumlu kişilik özellikleri: *Sakine, Saime, Naime, Makbule, Nahide, Nazime, Nesibe, Naciye, Mahire, Nazife, Mihrivan, Mihriban, Yaren, Münevver, Muazzez, Meliha, Bedia, Aslı, Neslihan, Hanım*
5. Güç ve yetenekle ilgili isimler: *Melike, Türkân, Sultan, Şehriban; Figen, Neriman, Eylem, Esra*
- d. Tabiatla ilgili isimler: *Filiz, Yasemin, Melisa, Sümeyra, Demet, Gülşah, Gülşen, Evin, Şilan, Çiğdem, Çiçek, Gülbahar, Derya, Deniz, Pınar, Zela, Nehir, Irmak, Damla, Yağmur, Berfin, Meltem, Seher, Bahar, Eylül, Sema, Havin, Şevin, Rojin, Rojda, Güneş, Yıldız, Zöhre, Saniye, Seda, Sedanur, Zilan, Alev, İpek, Yeşim, İncinur, Meral, Ceylan, Ceren, Suna, Helin*
- e. İşle ilgili isimler: *Berivan, Keziban*
- f. Yer adları: *Seyhan*

Ek'te verilen isim listeleri incelendiğinde son dönemlerde yaygınlaşan isimlerin dinî alandan isimler olduğu ve 2000'lerden itibaren Kürtçe isimlerin en çok tercih edilen ilk yüz isim arasında yer aldığı görülmektedir.

Dinî isimler her dönemde rağbet edilen isimlerdir; ilk yüz ismin dörtte biri her dönemde bu alandan isimlerdir. 1975'ten 2005-2009 dönemine kadar bu alandan isimler peyderpey artmış, 2005-2009 döneminde en çok tercih edilen ilk yüz ismin yarısını oluşturmuştur.

3. Çift İsimler

En çok tercih edilen isimler arasında çift isim veya birleşik isimler de bulunmaktadır. *Mehmet* ismiyle 75-79'da 259; 80-84'te 283; 85-89'da 262; 90-94'te 246; 95-99'da 237; 2000-2004'te 261; 2005-2009'da 253 farklı isim birleşimi (kombinasyon) yapılmıştır. Bu tip birleşik yapıların kız isimleri söz konusu olunca daha çok bitişik, bazen de ayrı yazımla nüfusa kaydettirildiği görülmektedir: *Ayşe Gül* ve *Ayşegül*; *Nisa Nur*, *Nisanur* gibi. Erkek isimleri ise büyük ölçüde ayrı yazılmaktadır.

Diğer isimlerle farklı birleşik isimler oluşturmakta en sık kullanılan isimler ve ekleşmiş isimlerin sayıları yıllara göre şöyledir:

Tablo 4. İsim çiftleri ve birleşik isim yapımında kullanılan kelimeler⁷

<i>Erkek isimleri</i>	1975-1979	1980-1984	1985-1989	1990-1994	1995-1999	2000-2004	2005-2009
Mehmet	259	283	264	248	239	263	239
Muhammed/t	21+ 21	59+ 33	66+ 64	144+ 53	238+ 109	280+ 144	387+ 186
Can	34	58	89	169	279	386	416
Ali	38	45	53	63	79	129	205
Eren	1	1	13	17	25	72	111
Abd-	99	89	88	86	100	127	146
-(a)llah	94	105	82	79	96	108	112
-ddin/-ttin	49+ 129	51+ 127	20+ 89	23+ 81	16+ 71	10+ 50	13+ 46
Er-	48	51	58	57	62	44	61
-han	62	88	80	82	118	142	144
<i>Kız isimleri</i>	1975-1979	1980-1984	1985-1989	1990-1994	1995-1999	2000-2004	2005-2009
Gül	203	240	228	219	213	242	262
Nur	91	108	154	230	401	562	743
Naz	97	98	94	90	88	117	209
Ay	72	98	77	93	95	105	127
Can	39	49	53	66	86	90	49
Ay(i)şe ⁸	19	20	25	19	36	51	75
Fat(ı/i)ma	14	34	24	29	31	49	85
-su	1	3	4	9	26	40	99
-iye (-e)	213	209	169	144	111	91	87

1975-1979 dönemi ile 2005-2009 dönemi arasında farklı çift isim kullanma oranı nüfus artış oranından çok daha yüksektir. Çocuklara çift isim vermenin toplumda çok yaygınlaşan bir eğilim hâline geldiği görülüyor. Erkek çocuklara çift isim verilmesi ise her dönemde daha yaygın ve artış hızı da daha yüksek.

⁷ En yüksek artış görülen isimler **kalin** yazılmıştır.

⁸ *Ayşe* ve *Fatma* isimlerinin “Ayşe”, “Fatıma, Fatıma” şekilleri çok yaygın değildir.

Tablo 5. Farklı çift isimler

	1975- 1979	1980- 1984	1985- 1989	1990- 1994	1995- 1999	2000- 2004	2005- 2009
Toplam	861	1143	1449	2074	3136	4714	7154
Kız	203	267	385	621	1059	1645	2730
Erkek	658	876	1064	1453	2077	3069	4424

Tek bir kez kullanılan çift isimlerde de yüksek bir artış görülmektedir. Buradan ailelerin çocuklarına çift isim verirken sık rastlanmayan, özgün isim çiftleri oluşturdukları anlaşılmaktadır.

Tablo 6. Tek bir kez kullanılan çift isimler

	1975- 1979	1980- 1984	1985- 1989	1990- 1994	1995- 1999	2000- 2004	2005- 2009
Toplam	710	959	1254	1790	2684	3994	5897
Kız	196	252	365	579	966	1467	2388
Erkek	514	707	889	1211	1718	2527	3509

A. En Çok Kullanılan Çift İsimler

Kız çocuklarına verilen çift isimler erkek çocuklarına verilenlere göre daha az tekrarlanmaktadır. Yıllara göre verilen listelerde çift isimler 2000'li yıllarda birden bire artmıştır. İsimlerin ayrı yazımı da büyük hızla artarken bitişik yazım hâlâ daha çok tercih edilmektedir. Çift isim oluşturmada en çok tercih edilen *Nur* ismi de 90'lı yıllardan itibaren dikkat çekecek derecede yaygınlaşmıştır. Bu ismin artan kullanımı 2000'li yıllardan itibaren İslami isimlerin yaygınlık kazanması ile de uyumludur. Ayrıca *Ümmügülsüm* adı *Ümmi Gülsüm*, *Ümmi Gülsün*, *Ümmü Gülsüm*, *Ümmü Gülsün*, *Ümmügülsün*, *Ümmükülsüm*, *Ümmigülsüm* gibi farklı imlalarla kaydedilmiştir.

Tabloda isimlerin yanında bulunan sayılar ismin kaç çocuğa verildiğini, parantez içindeki sayılar ise bitişik yazımların sayısını göstermektedir.

Tablo 7. Kızlara verilen çift isimler

1975-1979	1980-1984	1985-1989	1990-1994	1995-1999	2000-2004	2005-2009
Ayşe Gül 5 (53)	Ayşe Gül 7 (98) Ümmü Gülsüm 4 (7) Ayşe Nur 3 (3)	Fatma Nur 9 (2) Ayşe Gül 7 (112) Ümmü Gülsüm 6 (12) Ayşe Nur 3 (14)	Ayşe Nur 11 (28) Kübra Nur 11 Elif Nur 10 Merve Nur 10 Fatma Nur 7 (9) Ayşe Gül 7 (108) Ümmü Gülsüm 3 (16)	Merve Nur 43 (13) Kübra Nur 36 (25) Elif Nur 34 (15) Ayşe Nur 33 (147) Fatma Nur 33 (17) Esra Nur 28 (21) Esmâ Nur 28 (37) Ayşe Gül 7 (86)	Esmâ Nur 90 (201) Eda Nur 90 (298) Ayşe Nur 77 (182) Sema Nur 76 (206) Fatma Nur 68 (54) Beyza Nur 63 (129) Merve Nur 52 (23) Seda Nur 47 (170) Ayşe Gül 12 (163)	Esmâ Nur 194 (482) Nisa Nur 104 (363) Beyza Nur 90 (225) Sema Nur 81 (261) Fatma Nur 75 (93) Ayşe Nur 70 (180) Ela Nur 61 (343) Eda Nur 53 (267) Havva Nur 49 (51, Havanur 30) Hira Nur 47 (312) Ayşe Gül 11 (97)

Tablo 8. Erkeklerle verilen çift isimler

Mehmet Şirin 135 Mehmet Can 76 Mehmet Emin 69 Mehmet Nuri 67 Mehmet Salih 64 Mehmet Ali 57 Mehmet Şakir 50 Mehmet Şerif 47 Mehmet Şah 44 Mehmet Siddik 35 Mehmet Selim 33 Mehmet Sait 32 Mehmet Reşit 30	Mehmet Şirin 160 Mehmet Can 110 Mehmet Emin 91 Mehmet Nuri 91 Mehmet Salih 69 Mehmet Ali 59 Mehmet Şah 56 Mehmet Şakir 56 Mehmet Şerif 50 Mehmet Siddik 46 Mehmet Zeki 44 Mehmet Selim 36 Mehmet Reşit 35 Mehmet Fatih 35 Mehmet Sait 27	Mehmet Şirin 101 Mehmet Can 92 Mehmet Emin 67 Mehmet Salih 56 Şah 51 Mehmet Nuri 48 Mehmet Ali 47 Halil İbrahim 39 Mehmet Fatih 37 Yunus Emre 35 Mehmet Şakir 32 Mehmet Siddik 30	Mehmet Şirin 85 Mehmet Can 80 Yunus Emre 70 Halil İbrahim 64 Ömer Faruk 60 Mehmet Emin 53 Mehmet Ali 45 Mehmet Şah 44 Mehmet Nuri 38 Mehmet Salih 36 Mehmet Fatih 26	Halil İbrahim 147 Ömer Faruk 142 Yunus Emre 139 Mehmet Can 84 Mehmet Şirin 56 Mehmet Salih 54 Mehmet Emin 52 Muhamm ed/t Enes 44+11 Muhamm ed/t Furkan 42+7 Muhamm ed/t Ali 39+22 Muhamm ed/t Emin 31+9 Mehmet Fatih 31 Mehmet Şah 30	Yunus Emre 266 Ömer Faruk 200 Halil İbrahim 104 Muhamme d/t Ali 99+50 Mehmet Can 99 Mehmet Ali 81 Muhamme d/t Enes 78+20 Mehmet Emin 65 Muhamme d/t Emin 58+26 Emir Can 55 Muhamme d/t Furkan 45+18 Muhamme d/t Emir 43+21 Muhamme d/t Yusuf 42+13 Muhamme d/t Can 35+28 Muhamme d/t Mustafa 31+11	Yunus Emre 386 Muhamme d/t Ali 290+104 Ömer Faruk 271 Muhamme d/t Emin 133+41 Muhamme d/t Enes 129+57 Muhamme d/t Mustafa 96+27 Muhamme d/t Emir 71+33 Muhamme d/t Can 66+29 Halil İbrahim 87 Muhamme d/t Yusuf 59+21 Mehmet Can 76 Yusuf Can 75 Muhamme d/t Taha 57+14 Muhamme d/t Eren 54+17
--	--	---	--	--	---	---

Erkek çocuklara çift isim oluşturmada en çok kullanılan isim 1995'lere kadar *Mehmet*ken, bu yıldan itibaren *Muhammed* (ve *Muhammet*) ismi *Mehmet*'in yerini almaya başlamıştır. *Muhammed* isminin son harfinin *d* ile yazımı 1990'lara kadar her beş yıllık dönemde yaklaşık iki kat artmış, bu dönemden itibaren çift isimler oluşturmada diğer isimleri geride bırakmıştır. Erkekler için verilen çift isimler düzenli olarak ayrı yazılmaktadır, bitişik yazılan örnekler *Mehmetcan*, *Mehmetşah*, *Mehmetali* isimleridir ancak bu yazım sık değildir.

4. En Az Tercih Edilen İsimler

Beşer yıllık dönemlerde erkek çocuklar için tek bir kez kullanılmış isim sayısında nüfus artış oranının üstünde bir artış gözlenmektedir. (Tablo 9) Bazı dönemlerde tek bir çocuğa verilen isim sonraki yıllarda yüzlerce çocuk için ad olarak seçilebilmektedir. Bazı isimler ise yaygınlaşma ihtimali düşük kelimelerdir.

Tablo 9. Bir kez kullanılmış isim sayısı

	1975- 1979	1980- 1984	1985- 1989	1990- 1994	1995- 1999	2000- 2004	2005- 2009
Toplam	2801	3033	2932	3578	4456	5737	7686
Kız	1431	1506	1376	1602	1963	2437	3411
Erkek	1370	1527	1556	1976	2493	3300	4275

Beşer yıllık dönemlerde birer kez tercih edilmiş isimler şöyle sınıflanabilir:⁹

1. Sonradan çok popüler olduğu görülen isimler: (kız) *Helin*, *Ece*, *Nisanur*; (erkek) *Evrin*, *Ata*, *Mert*, *Efe*, vb.

2. Yöresel isimler: (kız) *Susan*, *Sölemez*, *Mecbure*, *Gulan*, *Vehbiye*; (erkek) *Bılnt*, *Rojvan*, *Şoreş*, *Dıjvar*, vb.

3. Kız ismi olarak yaygınlaşmış isimlerin erkek çocuklarına, erkek ismi olarak yaygınlaşmış isimlerin kız çocuklarına verilmesi: (kız) *Mümtaz*, *Serdar*, *Hüseyin*, *Serhat*; (erkek) *Canan*, *Elvan*, *Melek*, *Nursel*, vb.

1. Aynı ismin farklı şekilleri: (kız) *Ğülsün*, *Ayşa*, *Habibe*, *Nurçan*, *Hüryet*, *Fatıma Tüzzehra*; (erkek) *İshan*, *Nejmi*, *Müntaz*, *Rayif*, *Ferhet*, vb. (Farklı yazımların bir kısmı nüfus memurunca kelimenin yanlış yazılmasından kaynaklanmış olabilir.)

⁹ Bir kez kullanılmış bu isimlerin verildiği yıllar kişilik haklarını korumak amacıyla belirtilmemiştir.

2. Genellikle kişi adı olarak kullanılmayan kelimeler: (kız) *Edat, Hamile, Bebek, İzmir, Siyaset, Siyasi*; (erkek) *Asteğmen, Teğmen, Pilot, Özet, Smav, Seçmen*, vb.

3. Ünlü kişilerin adları: (kız) *Ferah Diba*; (erkek) *Adnan Menderes, Yakup Kadri, Yılmaz Güney, Kadafi*, vb. Fakat örneğin *Mehmet Akif, Saddam* ünlü kişilerinin adları bu maddede anılanlara göre daha çok tercih edilmiştir.

4. Yabancı uyruklu çocukların isimleri.

5. Çift isimler (*bk.* Tablo 6)

Sonuç

Bitlis'te 1975-2009 yılları arasında çocuklara verilen isimler beşer yıllık dönemler hâlinde ele alındığında isimleri pek çok farklı açıdan ele almak mümkündür. Bu çalışmada en çok ve en az tercih edilen isimlerle çift isim kullanma eğilimleri incelenmiştir.

İsimler anlamlarına göre sınıflandığında dinî literatüre ait kelimeler, tarihî şahsiyetlerin adları, soyut kavramlar ve tabiatla ilgili kelimeler bulunduğu görülmektedir. 2000'li yıllardan itibaren dinî kaynaklara ait isimlerin diğerlerini çok geride bıraktığı görülmektedir. Dinî isimleri kızlarda güzellikle ilgili isimler, erkeklerde güçle ilgili isimler takip etmektedir. Ancak ismin çocuğa her zaman anlamına göre verilmediği, dönemin ünlü kişilerinin adları, anlamına bakılmaksızın, çocuklara verilmektedir. Ünlü kişilerin ve tarihî şahsiyetlerin adlarının erkek çocuklara, kız çocuklara nazaran, daha çok verildiği görülmektedir.

Çocuklara çift isim verme eğilimi 90'lardan itibaren artmıştır. Özellikle özgün çift isimlerin artmış olması da ailelerin çocuklarına "benzersiz" isim verme isteğini yansıtmaktadır. Çift isim oluşturmada kız çocuklar için *Nur*, erkek çocuklar için *Muhammed* (ve *Muhammet*) en çok tercih edilen isimler olmuştur.

En az kullanılan isimlerin de bazı ortak özellikleri bulunmaktadır. Bu isimlerin az kullanılmasının temelinde ismin moda olmayışı, kız veya erkeğe uygun olan ismin karşı cinse verilmesi veya bu isimlerin kişi adı olarak alışılmadık kelimeler oluşu gibi sebepler bulunmaktadır.

İncelenen dönemde en çok kullanılan yüz isim büyük oranda Arapça, Farsça, Türkçe ve çok az sayıda da batı dillerinden gelen kelimelerden oluşmaktadır: *Volkan; Melisa, Sibel, İlayda*, vb. Kürtçe erkek isimlerinden *Baran, Azad, Azat, Rojhat* 2000'li yıllardan itibaren; kız isimlerinden *Dilan* '90'lardan, *Berfin, Berivan, Helin, Rojin, Şilan, Zelal, Rojda* 2000'lerden itibaren ilk yüz isim arasına görülmektedir.

İçişleri Bakanlığı Nüfus Müdürlüğünden temin edilen isim listeleri isim verme konusunda ailelerin toplumun genel eğilimlerinin etkisi altında olduğunu göstermektedir. İsim listeleri incelendiğinde 1975-2009 yılları arasında Bitlis'te en çok tercih edilen ilk yüz ismin doğan çocukların yarısı tarafından paylaşıldığı görülmektedir.

Teşekkür

İsimlerle ilgili bu çalışma için gerekli materyali sağlayan TC İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Müdürlüğüne; Bitlis ilinin demografik ve sosyokültürel yapısı konusunda bilgi sağlayan Yard. Doç. Dr. Mehmet Demirtaş'a teşekkür ederim.

KAYNAKÇA

- AKSAN, Doğan, *Her Yönüyle Dil, Ana Çizgileriyle Dilbilim*, TDK Yay., Ankara 1995.
- ARAS, Özgü, "Ad Koyma (Tesmiye)" *İslam Ansiklopedisi*, Diyanet Vakfı Yay., C. 1, s. 332-333.
- AYDIN, Ahmet, "Ağrı Civarında Kişi Adları", *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2009,13(1), s. 227-236.
- ÇELİK, Celaleddin, *İsim Kültürü ve Din*, Çizgi Kitabevi, Konya 2005.
- ÇELİK, Celaleddin, "Bir Kimlik Beyanı Olarak İsimler: Kişi İsimlerine Sosyolojik Bir Yaklaşım", *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi* 2007, 10(2): 5-21.
- DEVELLİOĞLU, F., *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi, Ankara 1988.
- ERGİN, Muharrem, *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Yay., İstanbul 2004.
- GÜLLÜDAĞ, Nesrin, "Sarıkamış Başköy'de Kişi Adları", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2002,12(1), s. 79-85.
- HAZAR, Mehmet, "Artukoğulları zamanında Dedekorkut Kitabı'ndaki kişi adları", *Turkish Studies International Periodical for The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 3/1 2008, s. 22- 33. <http://www.turkishstudies.net/sayilar/sayi7/4%20HAZAR%20Mehmet.pdf>
- KALKANDELEN, Hilal, "Türkçemizde Kullanılan Kişi Adları", *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2008,12(2), s. 57-76.
- KANDEMİR, Fevzi, "Gaziantep'te Çocuklara Ad Verme Geleneği ve 2007 Yılında Verilen Adlara Ad Bilimsel Bir Yaklaşım", *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2008, 7 (2): 331-354.
- KARAHAN, Leyla, "Türkçede Dinî Anlamlı Bazı Kişi Adlarını Ekle Değiştirme Geleneği", http://turkoloji.cu.edu.tr/YENI%20TURK%20DILI/Leyla_Karahan_Kisi_Adlari.pdf
- KARAAĞAÇ, Günay, *Dil Tarih ve İnsan*, Kesit yay., İstanbul 2009.
- SAKAOĞLU, Saim, *Türk Ad Bilimi I Giriş*, TDK Yay., Ankara 2001.
- TC İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü İsim İstatistikleri http://www.nvi.gov.tr/Hizmetler/Istatistikler/Isim_Istatistikleri.html
- TDK, Kişi adları sözlüğü, <http://tdk.org.tr/TR/Genel/AdArama.aspx?F6E10F8892433CFFAAF6AA849816B2EF0BF5B4755D05B9EB>

EK. 1975-2009 yılları arasında Bitlis'te çocuklara verilen ilk yüz isim.

1975-1979				1980-1984			
<i>Erkek</i>	<i>Sayı</i>	<i>Kız</i>	<i>Sayı</i>	<i>Erkek</i>	<i>Sayı</i>	<i>Kız</i>	<i>Sayı</i>
Mehmet	533	Fatma	458	Mehmet	736	Fatma	743
Murat	502	Ayşe	311	Murat	688	Ayşe	573
Metin	336	Songül	294	Erkan	509	Hatice	490
Ercan	316	Hatice	284	Ahmet	399	Özlem	416
Ahmet	291	Aynur	235	Ercan	399	Songül	388
Orhan	290	Zeynep	210	Erhan	388	Zeynep	382
Maşallah	286	Birgül	195	Sedat	383	Nurcan	334
Erkan	278	Ayten	193	Metin	352	Leyla	321
Servet	230	Filiz	191	Maşallah	350	Semra	304
Bülent	204	Nurcan	188	Serkan	345	Hülya	286
Erdal	203	Aysel	187	Orhan	330	Filiz	279
Sedat	201	Zübeyde	185	Kenan	312	Aynur	267
Erhan	195	Emine	181	Erdal	291	Pınar	262
Yılmaz	193	Hülya	180	Özcan	260	Sevda	260
Ayhan	186	Yıldız	175	Servet	247	Emine	260
Çetin	181	Sevgül	170	Ömer	237	Yıldız	257
Burhan	169	Özlem	165	Ferhat	221	Necla	243
Nihat	161	Leyla	163	Abdullah	221	Şükran	231
Nevzat	157	Şükran	160	Çetin	212	Çiğdem	218
Abdullah	152	Türkan	155	Fatih	211	Elif	213
Kamuran	149	Sevim	149	Sinan	206	Sevim	207
Hüseyin	146	Nuriye	141	Yılmaz	199	Birgül	207
Fatih	140	Yasemin	139	Suat	198	Türkan	207
Vedat	139	Arzu	136	Emrullah	197	Zübeyde	202
Özcan	137	Güler	135	Burhan	196	Aysel	201
Ömer	135	Selma	135	Faruk	195	Ayten	201
Mehmet				İbrahim	192	Sevgül	200
Şirin	135	Necla	134	Yusuf	190	Yasemin	197
Hakan	132	Sevda	130	Ayhan	186	Gülşen	196
Aydın	131	Hediye	129	İsmail	184	Güler	177
Fırat	130	Semra	118	Mesut	183	Gülten	174
Emrullah	126	Dilek	116	Nihat	181	Nuriye	173
Cahit	125	Nurten	113				

Suat	125	Sakine	113	Kamuran	181	Dilek	168
Kerem	124	Gülten	111	Vedat	178	Nurten	168
İrfan	122	Ayfer	110	Hüseyin	176	Güneş	168
Cevdet	121	Saime	110	Ersin	174	Selma	149
İsmail	119	Remziye	105	Hakan	170	Ayfer	149
İbrahim	114	Perihan	101	Mustafa	169	Sibel	148
Faruk	114	Sibel	94	Şahin	169	Sakine	137
Mahmut	113	Saadet	93	Engin	160	Meryem	136
				Mehmet			
Kemal	113	Suna	93	Şirin	160	Hediye	134
Mustafa	113	Birsen	93	Fırat	160	Derya	132
Sinan	111	Azize	93	Serdar	159	İpek	131
Şahin	108	Melek	91	İrfan	156	Gülcan	127
Kenan	108	Çiğdem	91	Nevzat	155	Perihan	127
Cengiz	107	İpek	91	Adnan	154	Halime	122
Yusuf	106	Gülşen	90	Kerem	154	Nuray	121
İhsan	104	Elif	90	Cüneyt	154	Sinem	120
Hasan	104	Sema	90	Barış	151	Suna	118
Bayram	102	Nuray	87	Ramazan	150	Arzu	118
Nurullah	102	Naime	87	Yunus	150	Gönül	117
Seyithan	101	Figen	85	Cahit	150	Azize	117
Ali	101	Saliha	83	Hasan	150	Melek	115
Ramazan	100	Çiçek	83	Cengiz	149	Gülây	114
Celal	99	Halime	82	Bülent	147	Birsen	113
Ferhat	98	Mecbure	80	Fesih	143	Serpil	112
Yaşar	98	Saniye	78	Ümit	141	Remziye	111
Serkan	97	Medine	78	Bayram	140	Müzeyyen	111
Fesih	95	Cemile	78	Aydın	137	Saliha	111
Özgür	94	Pınar	76	Özgür	137	Saniye	109
Veysel	93	Müzeyyen	76	Nurullah	137	Çiçek	108
Mesut	92	Derya	75	Mahmut	136	Deniz	108
Medeni	91	Nahide	74	Cesim	135	Neslihan	106
Necmettin	91	Zahide	74	Ergin	134	Zehra	105
Barış	91	Gülây	73	Veysi	131	Sema	105
Cesim	90	Nazime	73	Erol	128	Saadet	104
Tekin	89	Hamide	72	Ferit	126	Figen	104

İlhan	88	Kadriye	72	Harun	126	Hacer	102
Serdar	88	Meliha	71	Yaşar	124	Nurgül	98
Enver	87	Güneş	71	Cihan	119	Ayşegül	98
Fuat	86	Münevver	70	Veysel	116	Hayriye	97
Muzaffer	86	Serpil	70	Kemal	114	Aygül	96
Ekrem	85	Naciye	70	Fuat	114	Esmâ	93
Nedim	84	Tülay	70	Serhat	114	Aycan	92
Yüksel	82	Behice	69	Evren	114	Senem	92
Veysi	81	Hanım	69	İhsan	113	Meral	92
Erol	81	Nesibe	68	Mehmet Can	110	Kadriye	91
Engin	80	Gönül	67	İlhan	110	Şenay	91
Tahsin	79	Aygül	67	Tekin	109	Nahide	90
Hikmet	78	Canan	66	Taner	108	Zahide	90
Osman	78	Ayser	65	Celal	106	Nursel	89
Ümit	76	Bedia	65	Gökhan	105	Esra	87
Mehmet Can	76	Menice	65	Enver	105	Naime	85
Cemal	75	Muazzez	64	Yüksel	102	Netice	85
İsmet	74	Nurgül	63	Ferdi	100	Mecbure	83
Hakim	73	Meryem	63	Zafer	100	Medine	82
Abdurrahman	73	Makbule	63	Ekrem	99	Neriman	81
Yavuz	71	Herdem	63	Emrah	97	Nazife	81
Ergin	71	Sinem	63	Seyithan	97	Nazime	81
Sabahattin Mehmet	69	Hayriye	60	Medeni	96	Hanım	80
Emin	69	Gülcan	58	Sabahattin	94	Keziban	80
Nurettin	69	Melike	58	Ali	94	Menice	79
İkram	68	Sunay	58	Cevdet Mehmet	92	Cemile	79
Bahattin Mehmet	68	Gülnaz	57	Emin Mehmet	91	Serap	78
Nuri	67	Nursel	56	Nuri	91	Saime	78
Rahmi	67	Sevgi	56	Adem	89	Şengül	78
Selahattin	67	Rahime	56	Cemal	88	Gurbet	78
Adnan	66	Deniz	55	Hikmet	87	Naciye	77
Necdet	66	Naile	55	Rahmi	87	Rahime	75
Cüneyt	65	Neslihan	54	Bilal	86	Gülbahar	74

1985-1989				1990-1994			
<i>Erkek</i>	<i>Sayı</i>	<i>Kız</i>	<i>Sayı</i>	<i>Erkek</i>	<i>Sayı</i>	<i>Kız</i>	<i>Sayı</i>
Mehmet	856	Semra	677	Ömer	856	Zeynep	791
Murat	722	Fatma	675	Mehmet	807	Leyla	789
Emrah	649	Özlem	623	Murat	743	Fatma	744
Ömer	439	Zeynep	564	Emrah	679	Ceylan	608
Ahmet	428	Hülya	539	Yunus	564	Elif	603
Erkan	410	Ayşe	525	Ferhat	546	Ayşe	597
Sinan	405	Leyla	476	Yusuf	519	Hülya	560
Sedat	371	Elif	413	Ahmet	504	Semra	558
Yunus	345	Pınar	380	Uğur	495	Sibel	525
Erhan	337	Hatice	377	Rıdvan	489	Bahar	513
Ferhat	319	Songül	375	Hakan	464	Özlem	489
Gökhan	309	Derya	316	Mesut	456	Dilan	445
Erdal	299	Sevda	308	Sinan	456	Esra	441
Serkan	291	Nurcan	284	Gökhan	405	Sevda	378
Fatih	287	Çiğdem	274	Barış	399	Derya	371
Mesut	285	Yasemin	269	Ümit	378	Kübra	365
Orhan	276	Zehra	267	Serhat	373	Songül	328
Yusuf	275	Necla	252	Cihan	358	Zehra	324
Ercan	269	Gülşen	251	İbrahim	355	Pınar	314
Hakan	268	Filiz	243	Fırat	346	Yasemin	312
Maşallah	263	Emine	241	Serkan	336	Gurbet	283
Ümit	261	Aynur	233	Sedat	308	Hatice	261
Kenan	255	Şükran	233	Vedat	304	Kader	257
Rıdvan	254	Esra	230	Fatih	291	Merve	255
Servet	250	Ceylan	230	Hüseyin	282	Esmâ	250
Emrullah	247	Aysel	220	Abdullah	265	Dilek	231
Ersin	246	Dilek	218	Erkan	264	Nurcan	225
Metin	245	Sevim	193	Mustafa	257	Çiğdem	224
Cihan	242	Melek	190	Erhan	251	Gülşen	223
Mustafa	234	Yıldız	190	Emre	246	Canan	222
İbrahim	232	Gurbet	189	İsmail	241	Melek	217
Cüneyt	231	Sibel	181	Orhan	240	Meryem	213
Uğur	229	Güler	175	Ramazan	237	Aysel	206

Vedat	223	Kader	172	Muhammed	229	Gamze	201
Fırat	222	Meryem	168	Harun	223	Deniz	194
Abdullah	220	Canan	164	Metin	218	Şükran	192
İsmail	215	Deniz	160	Sercan	215	Emine	188
Özcan	214	Birgül	158	Hasan	211	Filiz	186
Şahin	202	Güneş	153	Kadir	211	Suzan	185
Suat	198	Ayfer	152	Ercan	208	Aynur	183
Hüseyin	195	Selma	149	Kenan	207	Nazlı	177
Faruk	187	Türkan	149	Servet	206	Gülcan	172
Burhan	185	Nazlı	146	Cüneyt	203	Necla	168
Serhat	183	Öznur	144	Maşallah	191	Tuba	167
Engin	183	Hacer	143	Şahin	181	Güler	163
Adnan	179	Zübeyde	142	Ferdi	178	Büşra	159
Barış	176	Sinem	141	Savaş	177	Şehriban	156
Ferit	172	Esmâ	136	Faruk	177	Hacer	152
Erol	169	Ayten	136	Bilal	175	Figen	150
Bayram	166	Suna	132	Doğan	174	Sinem	149
Harun	166	Gönül	131	Adem	173	Zübeyde	146
Cahit	160	Nuray	130	Taner	172	Güneş	144
Yılmaz	158	Sevgül	127	Burhan	170	Yıldız	142
Bülent	158	Nurten	126	Engin	168	Ebru	140
Çetin	156	Perihan	123	Mahmut	166	Sevim	133
Mahmut	154	Gülten	121	Bayram	156	Gülây	132
Cengiz	153	Gülcan	121	Suat	155	Öznur	132
Taner	148	Halime	120	Nurullah	155	İpek	129
Ramazan	147	Hediye	116	Ali	155	Sevgi	128
Serdar	147	Çiçek	114	Özcan	154	Ayfer	127
Ayhan	146	Ayşegül	112	Emrullah	148	Selma	126
Nurullah	146	Senem	112	Veysel	147	Nuray	125
Ergin	143	Neslihan	111	Adnan	146	Neslihan	125
Kamuran	142	Aygül	111	Recep	145	Tuğba	117
Ferdi	140	Figen	111	Ersin	143	Cansu	116
Hasan	140	Bahar	109	Serdar	143	Alev	116
Caner	139	Sakine	108	Yılmaz	142	Betül	116
Emre	135	Sevgi	108	Yakup	141	Türkan	114
Kerem	133	Menşüre	106	Onur	139	Nazan	113

Önder	132	Sema	104	Okan	137	Suna	113
Nihat	131	Gülay	102	Zafer	137	Seher	111
Veysel	130	Tuba	102	Sezer	136	Hediye	109
Celal	128	Eylem	102	Muhammet	135	Ayşegül	108
Ali	120	Gülşah	99	Caner	134	Gönül	108
Özgür	117	Nurgül	98	Ferit	133	Mizgin	108
Savaş	116	Suzan	97	Özgür	129	Birgül	107
Adem	115	Neşe	97	Cihat	127	Rabia	107
Bilal	114	Remziye	95	Safter	126	Evin	105
Osman	112	Tuğba	95	Yasin	126	Nuran	103
Safter	112	Serpil	94	Cengiz	125	Meltem	103
Zafer	111	İpek	93	Burak	122	Aycan	103
Aydın	108	Yeter	92	Cahit	122	Keziban	102
Kadir	106	Neriman	91	Enes	119	Özge	100
Veysi	104	Birsan	90	Celal	119	Yeşim	99
Volkan	103	Nuran	88	Semih	114	Hilal	98
Mehmet							
Şirin	101	Aycan	88	Erdal	113	Çiçek	97
Yakup	99	Nuriye	87	İnan	113	Serap	97
İlhan	99	Keziban	85	Ayhan	111	Hasret	97
Tekin	99	Seher	85	Nihat	110	Rukiye	96
Cesim	98	Müzeyyen	85	Feyyaz	110	Halime	93
İnan	97	Serap	85	Osman	108	Tülay	92
Enver	95	Seyhan	83	Bülent	108	Gülbahar	92
Recep	94	Şenay	82	Özkan	104	Şeyma	92
Yavuz	93	Kadriye	82	Kerem	103	Senem	92
İlyas	93	Meral	82	Ünal	102	Ayten	92
Mehmet							
Can	92	Saadet	82	Volkan	100	Seda	91
Özkan	92	İlknur	81	Oktay	98	Serpil	91
Doğan	91	Tülay	80	Önder	96	Demet	91
Kemal	91	Sevcan	80	Çetin	95	Sema	91
Yaşar	90	Ebru	80	Eyüp	95	Eda	89

1995-1999				2000-2004			
<i>Erkek</i>	<i>Sayı</i>	<i>Kız</i>	<i>Sayı</i>	<i>Erkek</i>	<i>Sayı</i>	<i>Kız</i>	<i>Sayı</i>
Ömer	1.129	Zeynep	1.057	Yusuf	1.855	Zeynep	1.161
Yusuf	1.105	Fatma	901	Ömer	942	Esra	777
Mehmet	798	Kübra	831	Muhammed	828	Fatma	754
Ferhat	760	Esra	829	Serhat	705	Zehra	751
Fırat	724	Kader	801	Ferhat	685	Elif	739
Yunus	719	Elif	757	Yunus	654	Dilan	650
Murat	707	Bahar	676	Ahmet	650	Merve	603
İbrahim	686	Ayşe	641	Mehmet	583	Kader	520
Ahmet	619	Zehra	624	İbrahim	573	Rabia	516
Muhammed	587	Dilan	623	Murat	546	Kübra	514
Onur	557	Büşra	578	Kadir	496	Büşra	489
Emrah	537	Merve	555	Furkan	486	Berivan	488
Serhat	522	Ceylan	537	Enes	462	Helin	487
Hakan	438	Leyla	474	Fırat	442	Berfin	466
Serkan	422	Sibel	463	Serkan	440	Bahar	456
Sinan	395	Gamze	440	Emre	427	Ayşe	439
Emre	369	Derya	404	Mustafa	420	Gamze	410
Uğur	361	Songül	381	Yakup	400	Esmâ	405
Fatih	346	Sevda	362	Onur	378	Melek	390
Kadir	342	Seher	349	Barış	371	Meryem	350
Hüseyin	327	Gurbet	338	Abdullah	354	Derya	339
Mustafa	323	Pınar	328	Umut	351	Yağmur	324
Abdullah	319	Rabia	325	Baran	349	İrem	312
Cihan	314	Özlem	313	Hüseyin	331	Edanur	298
Enes	314	Hülya	308	Muhammet	328	Şevval	293
İsmail	310	Melek	289	İsmail	327	Sibel	289
Ümit	308	Esmâ	284	Yasin	313	Nazlı	279
Barış	301	Meryem	274	Harun	313	Özlem	269
Doğan	295	Hatice	273	Caner	312	Seher	263
Harun	292	Ebru	264	Samet	269	Dilara	256
Vedat	291	Canan	261	Uğur	268	Sümeyye	255
Ferdi	287	Yasemin	233	Yunus			
				Emre	266	Ceylan	247

Yakup	267	Deniz	227	Sinan	266	Hatice	247
Ramazan	264	Sümeyye	223	Hakan	263	Songül	243
Furkan	263	Sevgi	217	Eyüp	257	Aleyna	242
Sedat	249	Nazlı	207	Hasan	246	Şilan	234
Mesut	248	Semra	206	Cihan	245	Sevda	234
Gökhan	241	Emine	200	Fatih	245	Leyla	209
Muhammet	238	Dilek	192	Adem	244	Semanur	206
Bilal	233	Hasret	189	Mert	242	Nazar	205
Hasan	232	Betül	188	Bilal	232	Ceren	202
Özcan	228	Nurcan	185	Diyar	230	Ebru	201
Adem	218	Çiğdem	184	Ümit	229	Esmanur	201
Nurullah	212	Cansel	173	Emircan	228	Rojin	200
Erkan	209	Şeyma	172	Nurullah	228	Hilal	195
Orhan	209	İpek	168	Azat	224	Sevgi	194
Mücahit	205	Hacer	164	Bünyamin	212	Pınar	190
				Ömer			
Rıdvan	199	Gülcan	159	Faruk	200	Ayşenur	182
Yasin	198	Şükran	155	Emir	200	Evin	181
Bayram	189	Aynur	155	Ramazan	199	Öznur	178
Oktay	188	Berna	154	Doğan	196	Canan	173
Faruk	178	Evin	153	Eren	194	Gülcan	173
Ercan	175	Tuba	153	Özgür	190	Gizem	172
Cengiz	175	Öznur	152	Özcan	188	Sedanur	170
Sezer	175	Ayşenur	147	Vedat	181	Betül	167
Metin	171	Gizem	140	Şahin	176	Deniz	166
Özgür	171	Hilal	140	Erkan	170	Ayşegül	163
Şahin	169	Cansu	138	Kenan	163	Mizgin	162
Kenan	168	Berfin	134	Sedat	162	İlayda	162
Veysel	167	İrem	133	Mahmut	154	Hasret	161
Burak	167	İlknur	133	Ali	154	Gurbet	160
Emrullah	161	Tuğba	132	Azad	145	İlknur	158
Serdar	159	Sinem	129	Faruk	145	Nurcan	156
Umut	158	Mihriban	128	Recep	142	Dilek	151
Erhan	157	Filiz	127	Hamza	140	Hacer	151
Okan	156	Gülbahar	126	Emrah	139	Hülya	147
Mahmut	154	Yıldız	126	Emirhan	138	Eylem	146

Recep	154	Yağmur	123	Abdulkadir	135	Zelal	143
Caner	150	Sema	122	Bayram	132	Beyza	142
Burhan	148	Aşlı	121	Davut	128	Elanur	140
Servet	148	Sevim	121	Serdar	123	Yeşim	138
Halil İbrahim	147	Figen	120	Osman	121	Emine	136
Ali	146	Nuray	119	Sezer	121	Arzu	134
Maşallah	145	Eda	119	Okan	120	Yasemin	134
Ömer				Musa	120	Şeyma	132
Faruk	142	Selma	118	Mücahit	120	Sıla	130
Taner	142	Senem	115	Veysel	120	Beyzanur	129
Suat	140	Ceren	114	Emrullah	117	Senem	126
Yunus				Kerem	116	Sinem	121
Emre	139	Şehriban	112	Servet	115	Aşlı	121
Zafer	136	Berivan	111	Taner	115	Tuba	118
Mahsum	136	Arzu	111	Gökhan	114	Rojda	117
Osman	135	Mizgin	110	Abdulsamet	113	Cansu	117
Eyüp	134	Gülşen	110	Burak	110	Tuğba	116
Halil	133	Eylem	108	Cengiz	109	Melisa	113
Cihat	132	Suzan	108	Doğukan	108	Gülbahar	113
Mert	132	Dilara	107	Zafer	107	Sevcan	112
Musa	131	Güneş	106	Nihat	107	Sema	112
Samet	126	Keziban	106	Ercan	106	Hazal	110
Adnan	119	Özge	104	Orhan	106	Rumeysa	109
Kerem	118	Güler	102	Berkan	106	Çiğdem	108
Sercan	115	Neslihan	100	Metin	106	Özge	107
Mazlum	112	Aysel	100	Mesut	104	Zerda	105
Yılmaz	112	Suna	99	Halil İbrahim	104	Eda	104
Hamza	108	Hicran	98	Berat	104	Aynur	104
Ferit	106	Çiçek	95	Muammer	103	Rukiye	103
Baran	106	Yeşim	93	Ozan	101	İpek	100
Volkan	105	Serap	93	Oktay	101	Rümeysa	100
Cüneyt	104	Ayfer	92	Halil	101	Yaren	100
Sergen	101	Necla	92	Muhammed			
Abdulkadir	101	Meral	90	Ali	99	Semra	98
Özkan	100	Seda	90				

2005-2009				2005-2009			
<i>Erkek</i>	<i>Sayı</i>	<i>Kız</i>	<i>Sayı</i>	<i>Erkek</i>	<i>Sayı</i>	<i>Kız</i>	<i>Sayı</i>
Yusuf	1.315	Zeynep	1.125	Mert	353	Elanur	343
Muhammed	1.044	Elif	865	Hamza	351	Aleyna	315
Baran	658	Berfin	684	Bilal	344	Hiranur	312
Ömer	632	Meryem	649	Harun	339	Kübra	308
Enes	624	Rabia	553	Arda	338	Hatice	292
Ahmet	593	Büşra	525	Yakup	337	Zilan	288
Mustafa	543	Yağmur	505	Mehmet	324	Rojin	286
Emirhan	502	Zehra	491	Eren	314	Havin	281
Samet	480	Medine	487	Serhat	309	Edanur	267
Berat	475	Esmanur	482	Ferhat	303	Semanur	261
İbrahim	457	Fatma	474	Emre	296	Ayşe	252
Eyüp	454	Merve	460	Muhammed			
Hüseyin	443	Melek	416	Ali	290	Gamze	251
Furkan	441	Helin	393	Murat	279	Narin	247
Kadir	425	İrem	391	Ömer			
Yunus	415	Dilan	389	Faruk	271	İlayda	240
Yasin	398	Esmâ	376	Caner	271	Bahar	227
İsmail	396	Esra	372	Hasan	270	Beyzanur	225
Yunus				Umut	251	Yaren	222
Emre	386	Nisanur	363	Fırat	246	Ceren	217
Abdullah	384	Şevval	357	Adem	238	Evin	198
Muhammet	356	Sümeyye	351	Serkan	219	İlknur	196
Barış	210	Rümeysa	194	Musa	218	Esmâ Nur	194
Burak	208	Kader	193	Sedat	105	Hayrunisa	116
Miraç	204	Eylül	187	Şahin	104	Aynur	116
Cihan	193	Dilara	187	Muhammet			
Emircan	193	Songül	187	Ali	104	Rukiye	115
Abdulsamet	191	Rumeysa	181	Davut	103	Sevda	113
Bünyamin	189	Sıla	181	Ozan	102	Hasret	113
Ali	186	Ayşenur	180	Recep	101	Gizem	110
Fatih	177	Rojda	177	Efe	99	Hacer	108
				Mahmut	99	Hümeyra	107
				Resul	98	Gülcan	107

Nurullah	176	Hilal	173	Servet	97	Sedanur	107
Diyar	176	Zelal	169	Muhammed		Ezel	107
Onur	175	Nazlı	166	Mustafa	96	Nisa	105
Bedirhan	167	Beyza	165	Hakan	95	Emine	105
Emir	162	Şilan	157	Azat	94	Nazar	105
İsa	151	Melisa	154	Beytullah	94	Tuğba	104
Ramazan	144	Hayrunnisa	150	Semih	91	Nisa Nur	104
Uğur	143	Sinem	139	Taner	91	Özge	104
Veysel	141	Derya	137	Can	91	Yeşim	103
Kerem	141	Ela	135	Devran	89	Damla	102
Abdulkadir	139	Nehir	134	Erkan	89	Hazal	101
Özgür	133	Öznur	132	Doğan	89	Leyla	100
Muhammed				Osman	88	Şevin	100
Emin	133	Şeyma	132	Halil		Sümeyra	99
Salih	131	Seher	130	İbrahim	87	Senem	99
Muhammed				Kenan	83	Canan	99
Enes	129	Sudenaz	126	Ümit	83	Zeliha	99
Sinan	125	Betül	124	Yiğit	83	Ecrin	98
Emrullah	123	Berivan	124	Berkan	82	Ayşegül	97
Polat	122	Özlem	124	Özcan	80	Sultan	97
Azad	106	İrmak	121	Vedat	79		
Muharrem	105	Pınar	116	Rojhat	78		